

Bożena Bednarek-Michalska
Stowarzyszenie EBIB
bozena.michalska@ebib.pl

Granty dla bibliotekoznawców i bibliotek w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Streszczenie: Autorka analizuje możliwości grantowe, jakie oferuje MNiSW oraz jego agendy w kontekście bibliotekoznawstwa. Krótko przedstawia programy i ofertę, z jakiej mogą skorzystać zarówno bibliotekarze, jak i pracownicy nauki czy studenci. Dodatkowo przytacza parę ważnych informacji, które mogą okazać się przydatne przy poszukiwaniach i wnioskowaniu.

Słowa kluczowe: granty; finansowanie nauki; biblioteki; dotacje

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW), podobnie jak inne ministerstwa, jest inicjatorem i organizatorem wielu programów, do których różne instytucje publiczne i niepubliczne mogą aplikować, by pozyskać fundusze na prowadzenie swoich badań, prac rozwojowych czy innej działalności powiązanej z nauką. Wiele lat temu ministerstwo powołało dwie agendy wspomagające zarządzanie grantami, głównie badawczymi i rozwojowymi, a są to: Narodowe Centrum Nauki (Kraków) oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (Warszawa). W chwili obecnej można zatem aplikować bezpośrednio do MNiSW lub do agend przez nie powołanych. O swoich inicjatywach i programach MNiSW informuje na specjalnie w tym celu opracowanej stronie internetowej: <http://www.nauka.gov.pl/inicjatywy/>¹. W artykule omówione zostaną tylko wybrane możliwości finansowe, jakie wynikają z podanych inicjatyw.

Dla młodych bibliotekoznawców

MNiSW od wielu lat przygotowuje szereg propozycji finansowania i wspierania młodych naukowców. Oferty są bardzo atrakcyjne, dlatego warto się im przyjrzeć. Pracownicy instytutów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej mogą aplikować praktycznie do wszystkich programów tego ministerstwa, a do wielu mogą także startować studenci, doktoranci oraz bibliotekarze, szczególnie ci, którzy mają status pracowników naukowych i chcą rozwijać swoje badania.

Jeśli w instytucji czy bibliotece pracują młodzi naukowcy, to warto ich zachęcić do pisania grantów, szczególnie do tych programów, które są nakierowane na rozwój młodej kadry naukowej. Należą do nich programy z grupy Rodzina Plus:

- **Ideas Plus** wspiera polskich naukowców w udziale w kolejnych edycjach programu Ideas Europejskiej Rady Badań Naukowych (European Research Council); program Ideas ma na celu pomoc naukowcom w urzeczywistnianiu i wdrażaniu

¹ Wszystkie odesłania do stron internetowych przedstawiają wersję aktualną w dn. 24.02.2015 r.

najbardziej nowatorskich pomysłów z różnych dziedzin wiedzy;

- **Iuventus Plus** to konkurs na projekty badawcze prowadzone przez młodych naukowców, którzy posiadają już publikacje w wiodących światowych czasopiśmie lub zostały one przyjęte do druku;
- **Mobilność Plus** zapewnia młodym naukowcom, w tym uczestnikom studiów doktoranckich, finansowanie udziału w badaniach naukowych prowadzonych w renomowanych zagranicznych ośrodkach naukowych pod opieką wybitnych naukowców o międzynarodowym autorytecie w danej dziedzinie nauki.

Jeśli chodzi o mobilność, to warto wiedzieć, że ciekawa oferta zaprezentowana jest w portalu EURAXESS Polska (<http://www.euraxess.pl/>), w którym można znaleźć informacje o międzynarodowej i międzysektorowej wymianie kadr oraz konkretnej pracy dla naukowców w Europie czy stypendiach. Portal daje szansę na znalezienie ofert finansowania badań oraz pomocy w kwestiach prawnych i praktycznych związanych z wyjazdami. Uczelnie polskie prowadzą także program Erasmus+ (<http://erasmusplus.org.pl/>), który jest zarządzany bezpośrednio przez Brukselę, ale na każdej uczelni można znaleźć jego ofertę. W ramach Erasmus+ za granicę mogą wyjechać nie tylko studenci, ale i pracownicy uczelni, w tym bibliotekarze.

Studentom bibliotekoznawstwa, także doktorantom, warto polecić program **Diaamentowy Grant**, który działa od 2012 r. i dzięki stałemu stypendium zapewnia młodym naukowcom niezależność finansową oraz otwiera szybszą drogę do doktoratu. Już po licencjacie studenci mogą zostać kierownikami własnego projektu badawczego, co jest niezwykle atrakcyjne dla zdolnych i odważnych. Ogłoszenia o kolejnych edycjach konkursu zamieszczane są na stronie ministerstwa. W połowie lutego zakończył się nabór do IV edycji (<http://www.nauka.gov.pl/komunikaty/ogloszenie-iv-edycji-konkursu-w-ramach-programu-diaamentowy-grant-2015.html>), ale warto sprawdzać informacje o kolejnych edycjach.

Poza ministerstwem granty dla młodych naukowców oferuje także Narodowe Centrum Nauki (NCN), które jest agencją wykonawczą, powołaną do wspierania działalności naukowej w zakresie badań podstawowych, czyli prac eksperymentalnych lub teoretycznych, podejmowanych przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktach, bez nastawienia na praktyczne zastosowanie lub użytkowanie. Młodzi naukowcy czasem nawet bez doktoratów mogą rozpocząć samodzielne badania podstawowe np. w programie PRELUDIUM, gdzie kierownikiem projektu może być osoba rozpoczynająca karierę naukową, nieposiadająca stopnia naukowego doktora, lub pod okiem mistrza w programie MAESTRO (do konkursu kwalifikowane są te projekty badawcze, w realizację których przewidziane jest zaangażowanie doktoranta lub doktorantów na łączny okres co najmniej 36 miesięcy). Wybór jest bardzo duży, a zakres tematyczny szeroki. NCN ma także pieniądze na staże polskie i zagraniczne oraz stypendia naukowe.

Inne programy przewidziane są do realizacji w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), gdzie wszystko jest nakierowane na badania, rozwój i wdrożenia. Dyrektor NCBiR właśnie poinformował, że rusza szósty konkurs w Programie LIDER (<http://www.ncbir.pl/programy-krajowe/lider/lider-vi-edycja/>), skierowany do młodych naukowców (czyli tych, którzy nie ukończyli 35 roku życia). Jego celem jest poszerzenie kompetencji młodych naukowców w samodzielnym planowaniu prac badawczych oraz zarządzaniu własnym zespołem badawczym, podczas realizacji projektów badawczych, których wyniki mogą mieć zastosowanie praktyczne i potencjał wdrożeniowy. Jest on interesujący i finansowo atrakcyjny, ponieważ maksymalna wysokość dofinansowania projektu wynosi 1,2 mln zł. Jeśli ma się dobry pomysł na wdrożenie, np. jakiegoś innowacyjnego informatycznego rozwiązania dla biblioteki, to warto taki młody zespół stworzyć i skorzystać z programu.

Narodowy Program Rozwoju Humanistyki (NPRH)

NPRH jest bardzo dobrym programem, który powstał w Polsce w roku 2011, w związku z ogólnonarodową debatą, jaka się rozwinęła przy okazji dyskusji o kierunkach rozwoju nauki w Polsce. Humanisci stali na stanowisku, że ich prace i osiągnięcia nie są w Polsce dostrzegane i odpowiednio finansowane. W związku z tym postanowiono zaangażować najwytrwalszych dyskutantów i przygotować plan działania dla polskiej humanistyki. Z perspektywy czasu okazało się to bardzo dobrym posunięciem, ożywiło humanistów i dowartościowało finansowo te kierunki, które polska humanistyka chciała rozwijać. Dziś nie można narzekać, że polscy humanisci nie korzystają z grantów, bo listy rankingowe poszczególnych projektów są długie i ciekawe.

NPRH jest często wykorzystywany przez biblioteki naukowe, ponieważ mogą one w ramach tego programu podjąć badania nad swoim najcenniejszym zasobem. Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu realizuje obecnie trzy naukowe granty z NPRH (<http://www.bu.umk.pl/granty>) i zamierza aplikować o kolejne. W lutym 2015 r. ogłoszono otwarcie pierwszego tegorocznego konkursu, który dotyczy modułu „Tradycja”, zakładającego opracowanie unikatowego zasobu źródłowego istotnego dla polskiego dziedzictwa kulturowego, służącego jego ochronie, upowszechnianiu oraz włączeniu do żywej tradycji kultury narodowej. W programie zaplanowano dwie części:

- 1.a. — projekty badawcze obejmujące długoterminowe prace dokumentacyjne, edytorskie i słownikowe o fundamentalnym znaczeniu dla badań nad kulturą narodową, tzn. tworzące empiryczne podstawy dalszych badań nad szczególnie istotnymi zagadnieniami polskiego dziedzictwa kulturowego,
- 1.b. — krótkoterminowe projekty badawcze zawierające komponent dokumentacyjny, edytorski lub słownikowy o szczególnym znaczeniu dla badań nad kulturą narodową.

Wnioski można było składać do 23 marca 2015 r. przez system OSF (<https://osf.opi.org.pl/app/adm/start.do>). Więcej informacji o programie znajduje się na stronie <http://www.nauka.gov.pl/narodowy-program-rozwoju-humanistyki/>. Tu też należy po-

szukiwać informacji o kolejnych konkursach grantowych. W programie tym trzeba pamiętać o zaangażowaniu dobrego badacza, najlepiej z poważnym dorobkiem naukowym, który będzie pracował nad wybraną, ważną dla polskiego dziedzictwa, kolekcją biblioteki, i którego należy wspierać administracyjnie, by mógł się koncentrować tylko na zadaniach merytorycznych, co powinno przynieść oczekiwane rezultaty badawcze i publikacyjne. Czekaliśmy wszyscy na takie programy wiele lat. Dzięki nim możemy teraz publikować katalogi rękopisów, starych druków, przygotować opracowania dla szczególnie interesujących kolekcji, np. fotograficznych, graficznych, kartograficznych, darowizn rodzinnych, instytucjonalnych czy innych.

Działalność upowszechniająca naukę (DUN)

Wiele bibliotek naukowych korzysta od lat ze strumienia finansowego MNiSW, przeznaczonego dla upowszechniania nauki. W tym roku mają być opracowane nowe zasady i kryteria przyznawania dofinansowania. Przygotowywane jest nowe rozporządzenie w tej sprawie, ale niestety nie jest ono konsultowane szeroko i trudno je znaleźć w sieci. Czasem ma się wrażenie, że zasada szerokiej konsultacji społecznej inaczej jest interpretowana w różnych ministerstwach, w zależności od ich kultury organizacyjnej, która niestety nie jest jednorodna.

Ustawa o finansowaniu nauki w art. 25 mówi: *Minister właściwy do spraw nauki w ramach środków finansowych przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę wyodrębnia w planie finansowym środki na realizację zadań: dla bibliotek naukowych, niewchodzących w skład jednostek naukowych, o których mowa w art. 2 pkt 9 lit. a—c (ustawa w tym przypadku mówi o podstawowej jednostce organizacyjnej uczelni, czyli wydziale, wyklucza się zatem z finansowania biblioteki wydziałowe, bo wydziały otrzymują dotację statutową, ale biblioteka główna może aplikować) na utrzymanie i poszerzanie zasobów bibliotecznych, działalność wydawniczą, opracowywanie zasobów naukowych bibliotek oraz informacji bibliotecznej².*

W każdym razie z tego źródła można starać się o dofinansowanie upowszechniania zasobów naukowych, czyli np. retrokonwersję opisów bibliograficznych, digitalizację i upublicznianie w internecie ciekawych zbiorów, utrzymanie kolekcji o wielkiej wartości dla kraju — cokolwiek to znaczy. Jeśli w bibliotece powstają cenne opracowania naukowe, to może ona starać się o dofinansowanie publikacji takiego wydawnictwa. Biblioteka nie może jednak ubiegać się o sfinansowanie konferencji. Jeśli ma taką potrzebę, to raczej powinna w tym zakresie współpracować z organizacją pozarządową (która ma wpisaną w działalność statutową popularyzację nauki i może się wykazać dorobkiem w tym zakresie) i wystąpić we wniosku w roli partnera naukowego.

Wszystkie wnioski, które spływają do MNiSW w ramach wspomnianego finansowania, są oceniane przez dwa zespoły — jeden zespół zajmuje się wnioskami wydawniczymi, drugi popularyzacyjnymi. Ocena nie jest dokonywana szybko i nie ma o niej informacji na stronach internetowych, co jest dość uciążliwe. Inne ministerstwa np. MKiDN są pod tym

² Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. 2010, nr 96, poz. 615).

względem bardziej transparentne, dlatego na decyzję ministra czasem czeka się kilka miesięcy. W związku z tym nie należy planować zadań w roku kalendarzowym, w którym składa się wniosek, bo raczej nie będzie szans na ich realizację. W ramach DUN można rozpisać zadania na dwa lata, co jest bezpieczniejszym rozwiązaniem dla wnioskodawcy.

MNiSW a środki europejskie

Od roku 2014 mamy nowy okres programowania finansowego Unii Europejskiej (UE), zmieniają się programy operacyjne i priorytety UE, również w zakresie rozwoju nauki i szkolnictwa wyższego. Stare programy właśnie się kończą i pora zapoznać się z nowymi.

Komisja Europejska zaakceptowała wszystkie polskie programy operacyjne na lata 2014–2020, które zostały opracowane i zgłoszone na ten okres. Dla nauki ważny jest Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (POIR), wiemy już, że przed polskimi uczelniami otwierają się bogate możliwości skorzystania z tego finansowania. W POIR planowane są cztery osie priorytetowe, związane z badaniami i innowacjami. Z czego będą mogły skorzystać uczelnie i biblioteki uczelniane, to się okaże już niedługo, kiedy powstaną szczegółowe wytyczne związane z tym programem. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju przygotowuje się do uruchomienia konkursów według harmonogramu będącego przedmiotem uzgodnień z Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju. Należy bacznie śledzić te prace i poszukiwać środków, które mogą wzmocnić pracę bibliotek i bibliotekarzy.

Ciekawy jest też inny, duży program operacyjny UE, który nazywa się Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Wydaje się, że tu będą pieniądze na rozwój kadr uczelnianych, być może także i bibliotecznych. Ogłoszenie pierwszych konkursów planowane jest na drugi kwartał 2015 r. W ramach wsparcia szkolnictwa wyższego przewidziano środki na:

- podniesienie kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym, odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa,
- zwiększenie jakości i efektywności kształcenia na studiach doktoranckich,
- poprawę dostępności międzynarodowych programów kształcenia dla osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym z Polski oraz dla cudzoziemców,
- wsparcie zmian organizacyjnych i podniesienie kompetencji kadr w systemie szkolnictwa wyższego.

Kolejnym programem finansowanym z pieniędzy unijnych jest **Program Operacyjny Polska Cyfrowa (POPC)**. Jest on wprowadzany zarządzany przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, ale niektóre z jego priorytetów będą oddawane do realizacji agendom naukowym, bo wchodzi w zakres ich działania. W jego ramach powstał projekt pilotażowy NCBiR o nazwie E-pionier, którego celem jest pobudzenie potencjału uzdolnionych programistów dla zwiększenia zastosowania rozwiązań cyfrowych w administracji i gospodarce. Budżet programu to ok. 100 mln zł. E-pionier będzie realizowany do roku 2020. Jego ostatecznymi odbiorcami będą zespoły interdyscyplinarne z udziałem

programistów. W 2015 r. zostanie przeprowadzony pierwszy konkurs. Uruchomienie naboru zaplanowane jest na kwiecień. Pełny, aktualny harmonogram konkursów związanych z programami operacyjnymi znajduje się na stronie: <http://www.ncbir.pl/harmonogram-konkursow/>.

Od lat w środowisku bibliotekarskim jest obecny dość trudny temat i toczy się debata dotycząca powołania zespołu informatyków, którzy przystosowaliby jeden z wybranych darmowych systemów (open source) do pracy dużych bibliotek akademickich, ponoszących obecnie ogromne koszty rocznych opłat za utrzymywanie rozwiązań komercyjnych. Program Operacyjny Polska Cyfrowa, Oś Priorytetowa III — Cel szczegółowy nr 5 nazywa się E-pionier i będzie, jak wspomniałam wyżej, programem pilotażowym NCBiR — w nim widzę potencjał dla sfinansowania takich właśnie przedsięwzięć.

Na stronie centrum napisano: *Będzie to pierwsza w Polsce ogólnokrajowa inicjatywa zakładająca finansowanie powstawania rozwiązań w modelu zamówień przedkomercyjnych (PCP — pre-commercial procurement). W ramach PCP zamawiający zgłasza pewien problem, na który na rynku nie ma odpowiedzi w postaci zidentyfikowanego rozwiązania. Środki NCBiR umożliwią powstanie prototypu, który będzie podstawą do wdrożenia technologii u zgłaszającego. E-pionier będzie realizowany we współpracy z wyspecjalizowanymi akceleratorami przy wykorzystaniu formuły PCP, a wsparcie uzyskają bazujące na narzędziach oferowanych przez TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) pomysły rozwiązujące problemy istotne społecznie lub gospodarczo. Pierwszy konkurs na wybór akceleratorów zostanie przeprowadzony w 2015 roku. Budżet programu to ok. 100 mln zł. E-pionier będzie realizowany do roku 2020. Jego ostatecznymi odbiorcami będą zespoły interdyscyplinarne z udziałem programistów³.*

W ramach programu POPC będą także dostępne instrumenty i środki finansowe na budowanie i upowszechnianie zasobów nauki i kultury. Wyznacza je Oś Priorytetowa II. E-Administracja i otwarty rząd oraz jej cele⁴:

- Cel szczegółowy 2. Podniesienie dostępności i jakości e-usług publicznych,
- Cel szczegółowy 3. Poprawa cyfrowej efektywności urzędów,
- Cel szczegółowy 4. Zwiększenie dostępności i wykorzystania informacji sektora publicznego.

Obecnie trwają prace nad rozporządzeniami dla tego programu. Po ich zakończeniu będzie wiadomo, kto czym zarządza i jakie pieniądze dla kogo są przeznaczone. Jest nadzieja, że biblioteki będą mogły pozyskać z tego programu pieniądze na budowanie cyfrowych zasobów, digitalizację, zabezpieczenie i rozwój infrastruktury informacyjnej. Organizacje bibliotekarskie, takie jak Stowarzyszenie EBIB oraz Stowarzyszenie

³ Program Operacyjny Polska Cyfrowa, Oś Priorytetowa III — Cel szczegółowy nr 5 E-pionier. W: *Narodowe Centrum Badań i Rozwoju* [on-line]. Warszawa: NCBiR [dostęp 25.02.2015]. Dostępne w: <http://www.ncbir.pl/fundusze-europejskie/program-operacyjny-polska-cyfrowa/>.

⁴ Polska Cyfrowa – POPC. W: *Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji* [on-line]. Warszawa: MAiC [dostęp 28.02.2015]. Dostępny w: <https://mac.gov.pl/polska-cyfrowa-po-pc#cel2>.

Bibliotekarzy Polskich, zabiegają o to, by przepisy jasno określały beneficjentów takich programów.

Dodatkowe informacje ważne z punktu widzenia aplikowania

Aplikowanie o granty nie jest trudne, wystarczy dobrze przeanalizować wszystkie dokumenty, które towarzyszą danemu programowi. W wielu przypadkach opisy są dokładne i często zawierają wskazówki, jak przygotować wniosek. Po napisaniu mniej więcej trzech grantów nabiera się rutyny, rozpoznaje terminologię urzędniczą i rozumie, co kryje się pod niejasnymi do tej pory terminami, takimi jak: *beneficjent, okres programowania, strumień finansowy, koszty kwalifikowalne, koszty pośrednie, umowa niewyłączna* itp. Dlatego warto starać się o granty.

Trzeba przyznać, że agendy MNiSW działają coraz nowocześniej i znacznie sprawniej niż samo ministerstwo; nie tylko transparentnie informują o swoich programach na stronach internetowych, ale i szkolą, przy czym szkolenia mają formę bardzo nowoczesną, nie tylko stacjonarną, ale i zdalną — oto przykład takiego ogłoszenia z NCBiR:

Spotkanie informacyjne dotyczące Programu LIDER VI 04-02-2015

Uprzejmie informujemy, że w związku z ogłoszeniem w dniu 16.12.2014 r. przez Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju konkursu na projekty w ramach Programu LIDER VI, w dniu 20 lutego 2015 r., o godzinie 11:20 (rejestracja) odbędzie się spotkanie informacyjne dla osób zainteresowanych udziałem w ww. programie. Spotkanie informacyjne odbędzie się w Hotelu Marriott (sala Congress Hall), Al. Jerozolimskie 65/79 w Warszawie. Wszystkie osoby zainteresowane udziałem w spotkaniu informacyjnym uprzejmie prosimy o uzupełnienie formularza zgłoszeniowego (w załączeniu) i przesłanie go na adres mailowy: sebastian.szczesniak@ncbr.gov.pl [...]. Zapraszamy na transmisję on-line, która odbędzie się w dniu 20.02.2015 r. na stronie www.ncbr.gov.pl⁵.

Przed aplikowaniem do danego konkursu warto przejrzeć wyniki z jego poprzednich edycji, by sprawdzić, jakie tematy wygrały i jakiego rzędu dofinansowanie otrzymały. Jest to czynnik motywujący do podejmowania starań o granty i wspomagający samo pisanie, nabiera się pewności, co do własnych możliwości. Ostatnio dla przykładu ogłoszono listy zaaprobowanych grantów w ramach Narodowego Centrum Nauki:

- MAESTRO 6 — na projekty badawcze dla doświadczonych naukowców, mające na celu realizację pionierskich badań naukowych, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy, i których efektem mogą być odkrycia naukowe,
- HARMONIA 6 — na projekty badawcze realizowane w ramach współpracy międzynarodowej, niepodlegające współfinansowaniu z zagranicznych środków finansowych,

⁵ Spotkanie informacyjne dotyczące Programu LIDER VI W: *Narodowe Centrum Badań i Rozwoju* [on-line]. Warszawa: NCBiR, 2015 [dostęp 28.02.2015]. Dostępny w: <http://www.ncbir.pl/programy-krajowe/lider/lider-vi-edycja/aktualnosci/art.3170,spotkanie-informacyjne-dotyczace-programu-lider-vi.html>.

- SONATA BIS 4 — na projekty badawcze mające na celu powołanie nowego zespołu naukowego, realizowane przez osoby posiadające stopień naukowy lub tytuł naukowy, które uzyskały stopień naukowy doktora w okresie od 2 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem.

Oto przykładowa lista rankingowa:

- Konkurs: SONATA BIS
- Panel: HS
- Koordynator: dr Kinga Sekerdej
- Data ogłoszenia konkursu: 16 czerwca 2014 r.
- Źródło: <http://www.ncn.gov.pl/aktualnosci/2015-02-05-wyniki-konkursow>.

Przykładowy temat: *Manuskrypty z jaskiń Mardzong w Nepalu: analiza kolekcji, badania papieru i datowanie*, dr Agnieszka Ilona Helman-Ważny, Uniwersytet Warszawski, Wydział Historyczny, dofinansowany w kwocie: 829 028 PLN.

Warto czasem przejrzeć dane statystyczne poszczególnych agend, żeby się przekonać, jak wielu ludzi aplikuje o środki zarządzane przez MNiSW, i jak wielu z nich dostaje granty. Informacja na ten temat znajduje się np. na stronie NCN (<http://www.ncn.gov.pl/statystyki/>).

Wszystkie instytucje dotujące badania czy inną działalność powiązaną z nauką opracowują także odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania. Kiedy mamy problem z konkretnym zadaniem, warto zajrzeć na taką stronę (dla przykładu NCN: <http://www.ncn.gov.pl/finansowanie-nauki/faq>) i sprawdzić, czy nie ma już dla nas gotowych wyjaśnień.

Ministerstwa i ich agendy mają także swoje newslettery, które warto prenumerować, żeby być na bieżąco z konkursami i ich wynikami oraz nowymi pomysłami. Warto także śledzić strony internetowe, poświęcone poszczególnym programom i korzystać z porad punktów informacyjnych, jeśli sami nie jesteśmy w stanie na bieżąco monitorować pełnego zakresu spraw związanych z aplikowaniem. Urzędnicy mają obowiązek nam pomóc i tej pomocy należy się domagać, a naszym obowiązkiem jest dobrze i racjonalnie wydatkować publiczne pieniądze, dlatego ta wzajemnie poprawna współpraca jest ważna.

Zakończenie

W artykule nie wspomniano o projektach czysto europejskich, takich, do których trzeba aplikować bezpośrednio do Brukseli. Ale warto pamiętać, że nasza przynależność europejska powoduje, że tych projektów jest znacznie więcej niż tylko to, co oferują nam polskie ministerstwa. Zachęca się do poszukiwania partnerów poza granicami kraju, bo jest to dla polskich bibliotek bardzo atrakcyjne i ze względów zawodowych, dla podnoszenia kwalifikacji, jak i finansowych, ponieważ uzyskuje się wsparcie dla wymiany międzynarodowej, wyjazdów do innych ośrodków, tworzenia wspólnych przedsięwzięć

kulturalnych (wystaw, konferencji), a także wdrażania nowych modeli usług (prawnych czy ekonomicznych).

W poprzednim okresie programowania było nam bardzo trudno wpiąć się w unijne programy, ze względu na brak doświadczenia. Mimo to wiele bibliotek i instytutów bibliotekoznawstwa uczestniczyło w międzynarodowych projektach, podnoszących jakość naszej pracy. Wydaje się zatem, że teraz będzie nam znacznie łatwiej.

Bibliografia:

1. Polska Cyfrowa – POPC. W: *Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji* [on-line]. Warszawa: MAiC [dostęp 28.02.2015]. Dostępny w: <https://mac.gov.pl/polska-cyfrowa-po-pc#cel2>.
2. Program Operacyjny Polska Cyfrowa, Oś Priorytetowa III — Cel szczegółowy nr 5 E-pionier. W: *Narodowe Centrum Badań i Rozwoju* [on-line]. Warszawa: NCBiR [dostęp 25.02.2015]. Dostępne w: <http://www.ncbir.pl/fundusze-europejskie/program-operacyjny-polska-cyfrowa/>.
3. Spotkanie informacyjne dotyczące Programu LIDER VI W: *Narodowe Centrum Badań i Rozwoju* [on-line]. Warszawa: NCBiR, 2015 [dostęp 28.02.2015]. Dostępny w: <http://www.ncbir.pl/programy-krajowe/lider/lider-vi-edycja/aktualnosci/art,3170.spotkanie-informacyjne-dotyczace-programu-lider-vi.html>
4. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. 2010, nr 96, poz. 615).